

Broj: 01-33-1-492- /20
Mostar, 02.10.2020. godine

Na temelju članka 23. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 87/17) i člana 7. Odluke o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja i izvještavanja u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 94/14), Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, d o n o s i

PROGRAM RADA
AGENCIJE ZA PREDŠKOLSKO, OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE ZA
2021. GODINU

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje osnovana je Zakonom o Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje (Službeni glasnik BiH, 88/07), kao samostalna upravna organizacija na razini institucija Bosne i Hercegovine. Agencija ima sjedište u Mostaru i područne jedinice u Sarajevu i Banja Luci.

Kvalitetno predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje i cjeloživotno učenje i konkurentno obrazovanje Bosne i Hercegovine na međunarodnome planu je vizija Agencije. Misija Agencije je doprinijeti kvalitetu predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja i procesa cjeloživotnog učenja, kao i konkurentnosti obrazovnih sustava Bosne i Hercegovine na međunarodnom planu, kroz razvoj zajedničkog jezgra nastavnih planova i programa, uspostavu standarda znanja, praćenje i evaluaciju postignutih rezultata u obrazovanju, razvoj obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja te sudjelovanja u razvoju kvalifikacijskog okvira, kao i kreiranju i promoviranju kvaliteta obrazovanja u Bosni i Hercegovini.

Specifični ciljevi, navedeni u Programu rada, definirani su na temelju nadležnosti Agencije, iz čega proizilaze i planirani programi, projekti i aktivnosti.

Odjel za razvoj zajedničke jezgre nastavnih planova i programa (ZJNPP) u predškolskom, osnovnom i srednjem općem obrazovanju, je zadužen za specifični cilj Razvoj Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa definirane na ishodima učenja, koji se sastoji od programa Izrade zajedničke jezgre cjelovitih razvojnih programa i Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa definirane na ishodima učenja.

Za 2021. godinu je planirana realizacija projekta *Izrada Smjernica za provedbu Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa definirane na ishodima učenja u inkluzivnom odgoju i obrazovanju*. U cilju realizacije navedenog projekta potrebno je provesti izbor stručnjaka iz područja inkluzije koji imaju stečeno iskustvo. Zahtjevi za imenovanjem članova Radne skupine šalju se nadležnim ministarstvima obrazovanja u BiH i pedagoškim zavodima. Nakon osnivanja radne skupine potrebno je organizirati tri seminara. Kada se uradi Nacrt dokumenta održavaju se tri javne rasprave kako bi odgajatelji imali mogućnost davanja komentara prije donošenja finalne verzije dokumenta. Zatim je planiran tisak dokumenta i predstavljanje dokumenta na Konferenciji. Rizik kod provođenja ove aktivnosti jeste izostanak podrške donatora koji uobičajeno prate aktivnosti Agencije. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje izradila je Smjernice za inkluzivni odgoj i obrazovanje, nakon čega se nametnula potreba za izradom Smjernica za provedbu ZJ NPP definirane na ishodima učenja u inkluzivnom odgoju i obrazovanju. Smjernice će biti izrađene za svih osam odgojno-obrazovnih područja s obzirom na specifičnosti samih područja, a to su: jezično-komunikacijsko, matematičko, prirodoslovno, društveno-humanističko, tehnika i informatičke tehnologije,

umjetničko, tjelesno i zdravstveno područje, te kroskurikularno i međupredmetno područje. Očekivanja od svih učenika trebaju biti sukladna s njihovim mogućnostima i potencijalima, a učitelji trebaju razvijati okružje koje prihvaća sve učenike

U okviru specifičnog cilja Razvoj standarda učeničkih postignuća i postignutih rezultata u predškolskom, osnovnom i srednjem općem obrazovanju realizira se programa Agencije pod nazivom *Ishodi učenja i standardi u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju, obrazovanju odraslih i cjeloživotnom učenju*. Područna jedinica Agencije PJ Sarajevo, u skladu sa Srednjoročnim planom rada Agencije 2020.-2022. godine, provodi aktivnosti u okviru tri projekta: Razvoj standarda učeničkih postignuća i postignutih rezultata u predškolskom, osnovnom i srednjem općem obrazovanju; Provedba međunarodnih istraživanja u Bosni i Hercegovini i Provedba međunarodnih projekata iz programa ERASMUS+. Prilikom planiranja i realizacije aktivnosti u prva dva navedena projekta veliki rizik predstavlja nedostak materijalnih i ljudskih resursa.

U okviru Projekta Razvoj standarda učeničkih postignuća i postignutih rezultata u predškolskom, osnovnom i srednjem općem obrazovanju izradit će se Standardi u predškolskom odgoju i obrazovanju

Na osnovu okvira kvaliteta rada ustanova za predškolski odgoj i obrazovanje u 2021. godini je planirana izrada Modela za evaluaciju i samoevaluaciju predškolskih ustanova u BiH.

Projektna aktivnost je planirana u skladu sa Platformom za razvoj predškolskog odgoja i obrazovanja u Bosni i Hercegovini za period 2017. -2022. godine, u okviru specifičnog cilja 2. Osigurati kvalitet predškolskog odgoja i obrazovanja.

Standardi učeničkih postignuća za osnovno i srednje opće obrazovanje je druga aktivnost unutar istog projekta. Standardi učeničkih postignuća postavljaju se apriorno i empirijski. S obzirom da se ZJNPP definirana na ishodima učenja još uvijek ne primjenjuje u punom kapacitetu u BiH, za sada je moguće definirati samo apriorne standarde iz navedenih nastavnih predmeta.

Proces definiranja apriornih standarda, koji će biti usklađeni s odgovarajućim ishodima učenja, se nastavlja i u 2021. godini. Planiran je završetak aktivnosti na definisanju apriori standarda učeničkih postignuća za treći, šesti i deveti razred osnovne škole te završni razred srednjeg općeg obrazovanja iz povijesti. Empirijski standardi bit će postavljeni kada implementacija ishoda učenja bude sustavno integrirana u nastavne procese u BiH.

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje će, ukoliko do kraja 2020. godine dobije saglasnost Predsjedništva BiH, u 2021. godini raditi na realizaciji dva međunarodna istraživanja: PISA 2022- međunarodno istraživanje mjerenja učeničkih postignuća iz čitalačke pismenosti, matematičke pismenosti (probno testiranje) i PIRLS 2021- međunarodno istraživanje razvoja čitalačke pismenosti (glavno testiranje). Planiran je i početak aktivnosti na pripremi i dobijanju saglasnosti za sudjelovanje u međunarodnom istraživanju TIMSS 2023- mjerenje trendova u znanju matematike i prirodnih nauka.

Pored toga, nakon što se 8.12.2020. godine objave međunarodni podaci i TIMSS 2019 izvještaj za BiH, tijekom 2021. godine je planirana diseminacija rezultata i perporuka iz TIMSS 2019 izvještaja za BiH i TIMSS 2019 regionalnog izvještaja, a u tehničkoj suradnji sa nadležnim ministarstvima obrazovanja u BiH.

Kontinuirano sudjelovanje u navedenim studijama će omogućiti praćenje obrazovnih trendova. U okviru radnih paketa eTwinninga, za 2021. godinu su planirano je praćenje planova koji se razvijaju u suradnji sa Centralnim servisom podrške (CSS) pri Evropskoj Komisij, a vezano za izmjene ERASMUS+ aktivnosti zbog pandemije COVID 19.

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH će nastaviti da djeluje kao Državna služba za podršku (DSP) za eTwinning i koristi sredstva granta Europske komisije za

realizaciju projektnih aktivnosti. Uloga Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje u realizaciji navedenih projekata jeste pružanje podrške korisnicima na državnom nivou, odnosno obavljanje funkcije DSP-a radi povezivanja različitih aktera, prikupljanja i razmjene podataka, suradnje s CSS-om, te promoviranja eTwinning u Bosni i Hercegovini.

U srednjoročnom planu rada Agencije, u okviru eTwinning projekta, DSP planira niz aktivnosti čiji je cilj uključivanje još većeg broja škola, predškolskih ustanova, odgojitelja i nastavnika u europsku online zajednicu koja koristi upravo eTwinning platformu za suradnju, osmišljavanje projekata i razmjenu iskustava.

Osim promocije eTwinninga među osobljem odgojno-obrazovnih institucija, DSP će u narednom razdoblju nastaviti aktivnosti na informiranju savjetnika u nadležnim ministarstvima i pedagoškim zavodima, te Odjeljenju za obrazovanje Brčko distrikta BiH, o mogućnostima eTwinning platforme u okviru profesionalnog razvoja osoblja, te načina vrednovanja sudjelovanja nastavnika u eTwinning događajima i aktivnostima.

biltena na tromjesečnoj razini. Očekuje se da se broj korisnika, broj projekata i broj odgojno-obrazovnih ustanova poveća za 20% u odnosu na prethodnu godinu. Cilj eTwinning projekta u 2019. godini je unaprijediti kvalitet prijavljenih projekata i uspostavljanje suradnje i podrške obrazovnih vlasti u BiH za cjelokupni proces. Poteškoća i rizik je odbijanje suradnje i davanja suglasnosti određenih obrazovnih vlasti za sudjelovanje nastavnika u eTwinning aktivnostima.

Treći specifični cilj, koji provodi Odjel za srednje strukovno obrazovanje i obuku, obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje, jeste Razvoj standarda u srednjem strukovnom obrazovanju, obrazovanju odraslih i cjeloživotnom učenju, koji se sastoji od jednog programa – *Unaprijeđenje standarda zanimanja i standarda kvalifikacija i praćenje primjene modularnih Nastavnih planova i programa*, a sadrži tri aktivnosti.

Razvoj standarda zanimanja, standarda kvalifikacija i stručnih kurikuluma predstavljaju polaznu osnovu za reformu srednjeg strukovnog obrazovanja i razvoj kvalifikacijskog okvira.

U 2021. godini, Agencija će provesti aktivnosti za sve faze, formirati radne grupe i izvršiti razvoj najmanje dva standarda zanimanja / standarda kvalifikacija.

Potencijalni problemi za ostvarivanje rezultata su nedostatak resursa kadrovskih, kao i mogućnost nedovoljne suradnje obrazovnih vlasti.

U 2021. godini, u okviru aktivnosti iz oblasti razvoja IS srednjeg strukovnog obrazovanja i obuke Agencija će prikupiti podatke o osnovnim pokazateljima o školama, učenicima, nastavnim planovima i programima za tekuću školsku godinu i izvršiti obradu i poređenje osnovnih pokazatelja koji su preduvjet za evaluaciju, monitoring i procjenu sustava SSO u BiH. Potencijalni problemi za ostvarivanje rezultata su problemi odziva/zainteresiranosti nadležnih obrazovnih vlasti i stručnih institucija kod provođenja planiranih aktivnosti, nedovoljna dostupnost podataka koji se Agenciji dostavljaju / ustupaju, a koji su neophodni za pravovremeno ažuriranje baza i obradu podataka, nedostatak finansijskih sredstava (sredstava za istraživačke i razvojne aktivnosti) i kadrovska nepopunjenost.

Praćenje primjene modularnih NPP druga je aktivnost unutar ovog projekta. Na osnovu podataka o učenicima, školama i nastavnim planovima i programima koje Agencija redovno prikuplja, rade se analize primjene nastavnih planova i programa u BiH i periodični izvještaji. U 2021. godini će se analizirati prikupljeni podaci i izraditi izvještaj o primjeni modularnih NPP koji će kroz poređenje sa prethodnim izvještajima služiti za analizu kretanja i promjena u primjeni modularnih NPP u BiH.

Poteškoća koja može uticati na ostvarenje rezultata je nedovoljna dostupnost podaka koji su osnova za analizu i izvještavanje.

Medjunarodni programi u okviru ERASMUS+ programa - EPALE

EPALE projekat realizira aktivnosti dvogodišnjeg projektnog ciklusa za 2019. i 2020. godinu. Zbog trenutne situacije sa pandemijom virusa COVID 19, prema odluci donatora, neke aktivnosti programa planirane za 2020. će se realizovati i u 2021. godini. Još uvijek nisu poznati uvjeti apliciranja za naredni ciklus.

U skladu sa navedenim, u narednom periodu se nastavljaju planirane aktivnosti i aktivnosti na povećanju broja registriranih i aktivnih korisnika platforme.

Mogući rizik je nesigurnost nastavljanja projekta i sudjelovanja u projektnim aktivnostima.

RAVNATELJICA

Maja Stojkić

II -PRIJEDLOG AKCIJSKOG PLANA GODIŠNJEG PROGRAMA RADA AGENCIJE ZA PREDŠKOLSKO, OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE ZA 2021. GODINU

Opći cilj/načela razvitka: Pametan rast

Strateški cilj: Ravoj ljudskih resursa

Srednjoročni cilj: Razvoj kvaliteta predškolskog, osnovnog i srednjeg odgoja i obrazovanja i cjeloživotnog obrazovanja u Bosni i Hercegovini

Specifični cilj: 1. Razvoj zajedničke jezgre nastavnih planova i programa definirane na ishodima učenja;
2. Razvoj standarda učeničkih postignuća i postignutih rezultata u predškolskom, osnovnom i srednjem općem obrazovanju;
3. Razvoj standarda u srednjem strukovnom obrazovanju, obrazovanju odraslih i cjeloživotnom učenju

Programi, projekti i aktivnosti	Nositelj aktivnosti (ustrojstvena jedinica)	Pokazatelji				Troškovi	Izvori financiranja						Planirano tromjesečje za provedbu
		Pokazatelji rezultata ili utjecaja	Jedinica mjerenja (% , broj ili opisno)	Polazna vrijednost (n)	Ciljana vrijednost (n+1)		Proračun	Krediti	Donacije	Ostali izvori	Ukupno	Program u DOP-u	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.1. Izrada zajedničke jezgre cjelovitih razvojnih programa i Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa definirane na ishodima učenja.													
1.1.1 Izrada Smjernica za provedbu ZJ NPP definirane na ishodima učenja u inkluzivnom odgoju i obrazovanju													
1.1.1.1 Izbor stručnjaka iz područja inkluzivnog odgoja i obrazovanja, osnivanje Radne skupine, organiziranje i provođenje on line sastanaka	Odjel za ZJNPP	Urađen dokument	broj	0	1								I,II,III i IV
1.1.1.2 Nacrt dokumenta poslati ministarstvima obrazovanja i pedagoškim zavodima na davanje komentara	Odjel za ZJNPP	održane tri rasprave	broj	0	2								I,II,III i IV
1.1.1.3 Tisak dokumenta i predstavljanje dokumenta na Konferenciji	Odjel za ZJNPP	urađen tisak dokumenta i održana Konferencija	broj	0	1								I,II,III i IV
2.1. Ishodi učenja i standardi u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju, obrazovanju odraslih i cjeloživotnom učenju													
2.1.1. Razvoj standarda znanja, ocjenjivanje postignutih rezultata i kvalitete obrazovanja u predškolskom, osnovnom, srednjem općem i srednjem strukovnom obrazovanju													
2.1.1.1. Izrada Modela za evaluaciju i samoevaluaciju predškolskih ustanova u BiH	Odjel za standarde znanja	broj standarda	broj	9,5	10								I,II,III i IV

2.1.1.2. Izrada apriori standarda učeničkih postignuća	Odjel za standarde znanja	broj standarda	broj	19	23													I,II,III i IV	
2. 1. 2. Učešće u međunarodnim istraživanjima																			
TIMSS 2.1.2.1. Diseminacija rezultata i perporuka iz TIMSS 2019 izvještaja za BiH TIMSS 2023 - Aktivnosti za dobijanje saglasnosti	Odjel za standarde znanja	Broj održanih seminara/radionica	broj	0	12														I,II,III i IV
PIRLS 2.1.2.2. PIRLS 2021 - aktivnosti provođenja glavnog testiranja	Odjel za standarde znanja	Broj objavljenih istraživanja	broj	0	1														I,II,III
PISA 2.1.2.3 PISA 2022 - aktivnosti provođenja probnog testiranja	Odjel za standarde znanja	Broj objavljenih istraživanja	broj	0	1														I,II,III i IV
2.1.3. Provedba međunarodnih projekata iz programa ERASMUS+																			
2.1.3.1 Provedba ERASMUS+ projekta eTwinning	Odjel za standarde znanja	broj usvojenih izvješća	broj	5	6														I,II,III i IV
3.1 Unaprijeđenje i podrška procesima osiguranja kvaliteta srednjeg stručnog obrazovanja i obuke i cjeloživotnog učenja																			
3.1.1 Razvoj standarda zanimanja i standarda kvalifikacija i praćenje primjene modularnih NPP-a																			
3.1.1.1. Razvoj standarda zanimanja /standarda kvalifikacija	Odjel za SSO	urađen dokument	broj	23	25														I,II,III i IV
3.1.1.2. Razvoj IS u SSO- prikupljanje i obrada osnovnih pokazatelja o učenicima i školama za 2018/19 š.g.	Odjel za SSO	izvještaj-tabelarni prikazi	broj	0	1														I,II,III i IV
3.1.1.3. Praćenje primjene modularnih NPP	Odjel za SSO	izvještaj-tabelarni prikazi	broj	0	1														I,II,III i IV
3.1.2 Međunarodni programi u okviru ERASMUS + programa																			
3.1.2.1. EPALE -Aktivnosti NSS za platformu EPALE	Odjel za SSO	broj registrovanih korisnika	broj	420	500														I,II,III i IV